

Tolhuislaan

Tol, Biltsehe weg, Bosh en Duin

Prentbriefkaart van de tolgaarderswoning,
in Den Dolder 1910

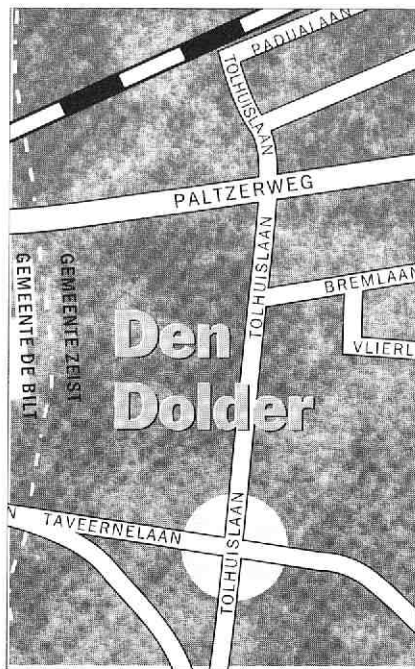
Van de tol, waarnaar de Tolhuislaan is genoemd weten we bijzonder weinig. In een serie artikelen in de Dolderse Gids onder de rubriek 'Kent ge uw buurtschap?' van L.J. Staal, staat in nr. 19 van 12 mei 1964 het volgende:

Wanneer wij willen zeggen waar de Tolhuislaan haar naam aan ontleent, moeten we beginnen met te vertellen, dat omstreeks 1912 naast het huis op de hoek van de Tolhuislaan-Taveernelaan een tol werd geplaatst met daarnaast een draaihekje voor doorlating van voetgangers.

De plaatsing van deze tol was het gevolg van een onenigheid tussen grondexploitanten uit Bilthoven en Bosch en Duin.

De eerste bewoner van dit tolhuis was de heer Hoekjan, die in dienst was bij de familie Des Tombe, die toentertijd de buitenplaats bewoonde, welke wij thans kennen als 'De Witte Hei' (van 1968 tot 1993 in gebruik bij de stichting 'Het Nederlands Bijbelinstituut' onder de naam 'De Nieuwe Koppel' L.V.)

De vrouw van de heer Hoekjan deed dienst als tolgaardster. In 1913 vertrok de heer

Overzichtskartaal van Den Dolder met de kruising Tolhuislaan/Taveernelaan. Het verlengde van de Tolhuislaan heet in De Bilt Julianaan.

Hoekjan en kwam de familie J. Blankenstein in het tolhuis wonen. Het jaar van het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog, in 1914,

werd de tol geheel gesloten. De toestand werd nog onprettiger, omdat van de zijde van De Bilt de straat werd opengemaakt en er bij de tweesprong (de tegenwoordige Julianaan/Paltzerweg) eveneens een afsluitboom werd geplaatst.

Wanneer we dan ook (zo vertelde ons de heer Blankenstein indertijd) de richting van het tegenwoordige Bilthoven uitwilden (we hadden toen nog heel kleine kinderen) werd eerst een touw aan de vooras van de wagen gebonden; één liep dan voor de kinderwagen uit om te trekken, een tweede duwde de wagen. De tegenwoordige Julianaan was verhard, daar konden we dus weer gewoon rijden. Tot aan 1921 heeft de familie Blankenstein het tolhuis bewoond.

Na een korte tijd, waarin enige veranderingen aan het huis werden aangebracht, werd het betrokken door de familie A. Pul. Hoewel de tol in de loop der jaren is verdwenen, is toch de naam Tolhuislaan gebleven. Zoals bekend, is de Tolhuislaan thans verlengd tot aan de Paduaweg. Zie hier dus de historie van onze Tolhuislaan.

Leo Visser

BRONNEN

Doldersegids, 12 mei 1964, nr. 19